

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/40/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012554
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120012554.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného T. M., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 02.02.2021 pod sp. zn. 28PP/92/2020, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13.04.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného T. M., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods.1 písm. b), ods.2 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného T. M. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/139/2018 zo dňa 23.12.2019 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/13/2020 zo dňa 05.03.2020 pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov § 270 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v dĺžke trvania 7 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil (v rozsahu č.l. 34-36 spisu) tým, že odsúdený svojim správaním a plnením svojich povinností vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie, o čom svedčia jeho predchádzajúce (v danom čase už zahladené) disciplinárne previnenia vyplývajúce z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, v súčasnosti nemá vykázané žiadne disciplinárne odmeny, a tiež nie je možné od neho očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia na slobode povedie riadny život a to s poukazom na jeho trestnú minulosť, z ktorej vyplýva, že bol doposiaľ až 13 krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú resp. násilno-majetkovú trestnú činnosť, a preto nebolo možné o jeho žiadosti rozhodnúť kladne.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený T. M., ktorú však do termínu neverejného zasadnutia sťažnostného súdu bližšie písomne nezdôvodnil.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a tiež skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienčne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Krajský súd pri preskúmaní prvej materiálnej podmienky z obsahu spisového materiálu zistil, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu žiadne výraznejšie polepšenie nepreukázal, doposiaľ síce získal jednu disciplinárnu odmenu (a to až dňa 29.01.2021, čo vyplýva z vyjadrenia zástupcu ÚVTOS z verejného zasadnutia okresného súdu), a disciplinárne previnenia už toho času vykázané nemá, no tieto aj napriek ich zahľadniam dotvárajú predstavu o osobnostných charakteristikách odsúdeného a jeho správaní sa v izolovanom prostredí výkonu trestu (keď jeho správanie nebolo na požadovanej úrovni, bol agresívny počas pohovoru, dopustil sa sebapoškodzovania a pod ...), pričom sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený sa v súčasnej dobe iba formálnym spôsobom prispôbil režimu výkonu trestu odňatia slobody a preto je potrebné na neho aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie nápravy odsúdeného.

Pokiaľ ide o plnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu,

že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017).

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol doposiaľ viackrát súdne trestaný za rôznorodú (najmä majetkovú) trestnú činnosť prevažne na nepodmienečné tresty odňatia slobody, v minulosti bol dokonca z výkonu trestu i podmiennečne prepustený, kedy mal možnosť preukázať, že aj podmiennečné prepustenie u neho splní svoj očakávaný prevýchovný účel, avšak v skúšobne dobe sa následne neosvedčil, naďalej sa dopúšťal trestnej činnosti, a preto má aj sťažnostný súd za to, že možná náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je realizovateľné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. V danom prípade bolo prihliadnuté s poukazom na § 66 ods. 2 Tr. zákona tiež na povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený má až 13 záznamov v odpise registra trestov), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 Trestného zákona, preto rozhodol o jeho sťažnosti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.